

ZÁVAZNÉ STANOVISKO A ÚČAST VEŘEJNOSTI?

MARIE POLÁČKOVÁ

Právnická fakulta, Masarykova univerzita, Česká republika

Abstract in original language

Příspěvek je krátkou úvahou nad povahou závazných stanovisek, resp. reakcí na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2010, č. j. 2 As 75/2009-102. Příspěvek se zabývá závaznými stanovisky z pohledu ustanovení § 65 soudního řádu správního. Další část příspěvku se věnuje možnosti účasti veřejnosti na vydávání závazných stanovisek.

Key words in original language

Závazné stanovisko, správní rozhodnutí, samostatný přezkum závazného stanoviska ve správním soudnictví.

Abstract

The contribution is a brief consideration of the nature of binding opinion or a reaction to the decision of the Supreme Administrative Court, dated March 17, 2010 case number 2 As 75/2009. The contribution deals with binding opinions from the perspective of Article 65 of the Administrative Procedure Code. The next part of the contribution deals with possibility of public participation in binding opinions issuing.

Key words

Binding opinion, administrative decision, separate demonstrability of binding opinions in administrative justice.

Stručné uvedení do problematiky

V současné době je diskuze ohledně povahy závazných stanovisek velmi aktuální. V dohledné době by se totiž měl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zabývat otázkami uvedenými v usnesení ze dne 17. 3. 2010, č. j. 2 As 75/2009-101, které se týkají právě povahy institutu závazných stanovisek. Předmětem rozhodování je zejména otázka, zda i nadále bude možné přezkoumávat závazná stanoviska samostatně ve správním soudnictví, protože z materiálního hlediska na ně lze hledět jako na rozhodnutí ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jenom s. ř. s.). Sjednocení judikatury ohledně závazných stanovisek je nutné s ohledem na účinnost zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "stavební zákon") a účinnost k němu prováděcího zákona č. 186/2006 Sb., o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění (dále

jenom "prováděcí zákon ke stavebnímu zákonu). Prováděcím zákonem ke stavebnímu zákonu totiž došlo k novelizaci řady složkových právních předpisů v tom smyslu, že v přechodných ustanoveních těchto předpisů bylo stanoveno, že stanoviska, vyjádření, souhlasy apod. vydaná podle těchto složkových právních předpisů, jsou závaznými stanovisky ve smyslu správního řádu^{1,2}. Došlo tak k nesouladu s § 65 s. ř. s., který říká, že *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, **nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak***. Právě novelizací jednotlivých složkových právních předpisů prováděcím zákonem ke stavebnímu zákonu došlo k tomu, že zvláštní zákon stanovil jinak. Závazná stanoviska podle správního řádu nejsou samostatným rozhodnutím a jako taková by tedy neměla zakládat, měnit ani rušit určitá práva a povinnosti. Předmětem rozhodování rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu tak bude v podstatě otázka, zda si i nadále soudní řád správní udrží autonomii na správním řádu a tudíž bude i nadále možná samostatná přezkoumatelnost závazných stanovisek na základě § 65 s. ř. s., nebo nikoli.³

Tento příspěvek je krátkou úvahou nad povahou závazných stanovisek z oblasti práva životního prostředí, resp. nad tím, zda by i nadále mohla být závazná stanoviska samostatně přezkoumatelná ve správním soudnictví, potažmo rekapitulací názorů, které již Nejvyšší správní soud ohledně tohoto institutu vyslovil. Závěr příspěvku bude věnován úvaze nad otázkou, zda by se veřejnost mohla účastnit procesu vydávání závazných stanovisek.

Příspěvek si neklade za cíl zodpovědět všechny nastíněné otázky ohledně institutu závazných stanovisek, spíše má čtenáře přivést ke krátkému zamyšlení nad touto problematikou.

Již vyslovené názory NSS k institutu závazných stanovisek

Pojďme si přiblížit několik právních názorů, které bude muset rozšířený senát při řešení výše nastíněných otázek pravděpodobně zvažovat.

¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jenom "správní řád")

² Např. § 90 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů: *Souhlasy a závazná stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu jsou závazným stanoviskem podle správního řádu.*

³ S ohledem na rozsah příspěvku nebylo možné zabývat se celým judikatorním vývojem ohledně institutu závazných stanovisek. Příspěvek také ve větší míře odhlíží od § 70 a § 75 s. ř. s., které na samostatnou přezkoumatelnost závazných stanovisek mají také vliv, nejsou však primárním předmětem tohoto příspěvku.

Řada právních argumentů souvisejících se samostatnou přezkoumatelností závazných stanovisek, potažmo podkladových správních aktů obecně, se objevila už v předcházející judikatuře. Zejména v usnesení ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86, které se týkalo závazných stanovisek z oblasti ochrany přírody a krajiny.

Ze správního přezkumu jsou podle § 70 písm. b) s. ř. s. vyloučeny úkony správního orgánu, které jsou předběžné povahy. Všechny výluky ze soudního přezkumu by však měly být posuzovány restriktivním způsobem. V rozsudku ze dne 24. 10. 2006, č. j. 2 As 51/2005 – 34 Nejvyšší správní soud uvedl znaky, které by měl akt předběžné povahy naplňovat:

1) musí jít o rozhodnutí správních orgánů ve věcech veřejnoprávních, upravující předběžně či dočasně poměry osob, zajišťující určité věci nebo osoby či zatímně fixující určitý stav (materiální znak);

2) proti tomuto rozhodnutí nebo proti jeho důsledkům musí mít každá osoba, jejíž subjektivní práva jí byla dotčena, možnost bránit se v řízení před správním orgánem, jež musí nutně proběhnout (tj. musí být následně po vydání rozhodnutí zahájeno anebo v něm musí být pokračováno, došlo-li k jeho zahájení před vydáním rozhodnutí nebo současně s ním) a jež v dané věci rozhodne s konečnou platností (procesní znak).

Jestliže akt správního orgánu naplňuje tyto dva znaky, je aktem předběžné povahy a jako takový je vyloučen ze samostatného přezkumu ve správním soudnictví.

Podle usnesení 8 As 47/2005-86 musí dále závazné stanovisko po materiální stránce naplňovat znaky rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., jestliže má být samostatně přezkoumatelné ve správním soudnictví. Těmito znaky jsou předmět řízení, a v rámci takto vymezeného předmětu, vymezení subjektivních práv, která jsou rozhodnutím dotčena.

Předmět řízení

Vymezení předmětu správního řízení se tradičně děje objektivním přístupem, tedy skrze okruh chráněných zájmů, jejichž respektování má být v rámci daného řízení zajištěno. Záleží tedy na tom, zda zájem na konkrétní složce životního prostředí bude natolik silný, aby mohl být samostatným předmětem řízení. Navíc závazná stanoviska jsou zpravidla vydávána na žádost, o níž se vede řízení. Navazující rozhodnutí (typicky rozhodnutí o umístění stavby či stavební povolení) musí předmětné rozhodnutí respektovat; buď jeho závěry převezme a včlení do svého textu, či na text předchozího rozhodnutí přímo odkáže. V každém případě je však obsahem rozhodnutí vázáno. Potenciálnímu stavebníku brání či naopak umožňuje realizaci určitého záměru; rozhodující správní orgán následně váže co do výroku jeho konečného rozhodnutí.

Zásah do právní sféry

Soudní řád správní by měl osobám, kterým veřejná správa zasahuje či zasáhla do právní sféry, poskytovat právní ochranu. Jde tedy v podstatě o to, zda závazné stanovisko může zasáhnout samo o sobě do právní sféry osoby. Přičemž pro účely žalobní legitimace postačí *tvrzené porušení, na jehož základě není možné zjevně a jednoznačně vyloučit, že by k zásahu do subjektivních práv žalobce dojít nemohlo [tzv. „Möglichkeitstheorie“]. Posouzení samotné důvodnosti žaloby, stejně jako přesné vymezení porušeného subjektivního práva, je záležitostí meritorního posouzení.*

Obdobně se Nejvyšší správní soud vyjádřil ve svém rozhodnutí ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009-52, které se zabývalo závazným stanoviskem orgánu státní památkové péče.

Je otázkou zda lze výše uvedené názory bezezbytku vztáhnout na všechny druhy závazných stanovisek ze všech oblastí ochrany životního prostředí. Podle některých autorů, lze závěr ohledně závazného stanoviska orgánu státní památkové péče pravděpodobně vztáhnout na všechna další závazná stanoviska jiných dotčených orgánů.⁴ Podle mého soudu bude ale vždy nutné posuzovat, zda dané závazné stanovisko naplňuje takové znaky, které byly zmíněny ve výše uvedených rozhodnutích. V judikatuře Nejvyššího správního soudu je možné určité otázky ohledně samostatné přezkoumatelnosti závazných stanovisek sledovat i v jiných oblastech než je ochrana přírody a krajiny či památková péče, např. v oblasti ochrany veřejného zdraví, kdy v rozsudku ze dne 23. září 2010, č. j. 5 As 56/2009 - 64 Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal podmínky řízení a rozhodl v řízení pokračovat a nepřerušovat jej podle § 48 odst. 2 písm. f) s. ř. s. s ohledem na to, že *konfliktní judikatura týkající se přezkoumání závazných stanovisek správními soudy nebyla dosud rozšířeným senátem sjednocena a stěžovatel by se již nemohl domáhat samostatného přezkoumání závazných stanovisek, bylo by stěžovateli upřeno právo domáhat se soudní ochrany v otázkách, jež jsou závaznými stanovisky dotčených orgánů řešeny. Budoucí rozhodnutí rozšířeného senátu, ať již bude jakékoli, tedy nemůže nic změnit na tom, že je třeba se zabývat uplatněnými námitkami stěžovatele směřujícími proti závazným stanoviskům dotčených orgánů v dané věci.*

Odborná literatura

I v odborné literatuře lze nalézt argumenty týkající se samostatné přezkoumatelnosti závazných stanovisek.

Závazná stanoviska by se svým obsahem měla blížit rozhodnutí, tzn. měla by mít výrok, aby bylo nepochybné, kdo, na základě jakého ustanovení,

⁴ Slováček, D. Závazná stanoviska (nejen) památkářů. In: *Moderní obec*, 2010, č. 2, s. 43.

o čem a jak konkrétně rozhodl.⁵ Závazná stanoviska by měla být také dostatečně odůvodněna; a to tak, aby bylo zřejmé, jak dotčený orgán k závaznému stanovisku dospěl. Samozřejmě se v praxi, zejména v období těsně po účinnosti správního řádu, objevovala závazná stanoviska typu, že dotčený orgán nemá k předmětné věci námitek. Tak by tomu ale být nemělo. Takové závazné stanovisko je nepřezkoumatelné, což odporuje principům dobré správy.

V literatuře se objevují také názory z opačného tábora, tedy svědčící spíše proti samostatné přezkoumatelnosti závazného stanoviska. Příznivci samostatného přezkumu závazných stanovisek argumentovali v minulosti tím, že je zbytečné vyvolávat řízení o vydání rozhodnutí, jehož má být závazné stanovisko podkladem, jestliže toto závazné stanovisko je negativní; s ohledem na to, že podle správního řádu musí správní orgán rozhodnout tak, že žádost zamítne. Tento názor však byl postupem doby překonán, protože v rámci odvolacího řízení proti rozhodnutí, jehož je toto negativní stanovisko podkladem, je možná změna nebo zrušení tohoto závazného stanoviska.⁶

Pokud by navíc mělo být přezkoumáváno každé závazné stanovisko zvlášť, vznikla by nepřehledná situace. Správní orgán by vydal konečné rozhodnutí, jemuž by jako podklad sloužilo mimo jiné i několik závazných stanovisek. Proti těmto závazným stanoviskům by se účastníci bránili u správního soudu, proti správnímu rozhodnutí by podali odvolání podle správního řádu, posléze možná i žalobu proti rozhodnutí odvolacího orgánu. Tato situace by jistě nepřispěla ke zdárnému vyřízení věci. Navíc by došlo k zatížení správních soudů. Správní soudy by navíc mohly zrušit vždy jen napadené závazné stanovisko, nikoli už správní rozhodnutí, jehož bylo toto závazné stanovisko podkladem. Z tohoto pohledu se zdá samostatná přezkoumatelnost závazného stanoviska neefektivní. Zrušení závazného stanoviska by bylo jenom důvodem pro obnovu řízení s podmínkou, že neuplynuly lhůty pro využití tohoto mimořádného opravného prostředku.⁷ Pokud se soud zabývá přezkumem konečného rozhodnutí, přezkoumává i závazné stanovisko z hlediska jeho zákonnosti, přičemž ve svém rozhodnutí o zrušení správního rozhodnutí vyjádří i svůj názor na nezákonnost ohledně vydání závazného stanoviska.

⁵ Tošner, O. Charakter podkladových stanovisek - meze soudního přezkumu. In: *Ochrana životního prostředí ve správním soudnictví (sborník příspěvků ze semináře)*. Praha : LexisNexis CZ s. r. o. ve spolupráci s Justiční akademií v Kroměříži, 2008, s. 64.

⁶ Kocourek, T., Poláčková, M.: Závazná stanoviska a jiné úkony dle části čtvrté správního řádu. In: *Správní procesy v právu životního prostředí*. Brno : Masarykova univerzita, 2010, str. 93.

⁷ Tamtéž, str. 93.

Podobná je situace i s přiznáním odkladného účinku závaznému stanovisku, jestliže by bylo samostatně napadeno u správního soudu. Odkladný účinek by se neprojevil u pravomocného a vykonatelného správního rozhodnutí, jehož bylo závazné stanovisko podkladem. Jestliže však soud přizná odkladný účinek žalobě proti správnímu rozhodnutí, je poskytnuta ochrana také veřejným zájmům chráněným závazným stanoviskem.⁸

Troufám si tvrdit, že všechny výše nastíněné argumenty, svědčící buď pro, nebo proti samostatné přezkoumatelnosti závazných stanovisek ve správním soudnictví, bude rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zvažovat.

Účast na procesu vydávání závazných stanovisek?

Správní řád neupravuje speciálně postup vydávání závazných stanovisek. Dotčené orgány tak postupují podle obecného pravidla stanoveného v § 3 správního řádu, které říká, že nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2, tzn. správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena, správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu, správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Dotčené orgány se musely nějakým způsobem s nově vzniklou situací po účinnosti správního řádu vypořádat. Při vydávání závazného stanoviska nelze využít postupu, který správní řád stanoví pro vydávání správních rozhodnutí, protože § 149 odst. 1 správního řádu říká, že závazné stanovisko je úkon správního orgánu učiněný na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Praxe dotčených orgánů je tak dnes zpravidla taková, že vydávají závazná stanoviska bez účasti jakýchkoli osob na tomto procesu. Podle mého názoru by ale nebylo nic proti ničemu, kdyby se alespoň žadatel o vydání závazného stanoviska mohl v průběhu procesu vydávání k tomuto vyjadřovat. Dotčené orgány mají stanoveny, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žadatel by tak do řízení mohl přinést další informace. Rovněž i další osoby, které by mohly disponovat informacemi nutnými pro řízení, by měly být

⁸ Kocourek, T., Poláčková, M.: Závazná stanoviska a jiné úkony dle části čtvrté správního řádu. In: *Správní procesy v právu životního prostředí*. Brno : Masarykova univerzita, 2010, s. 94.

dotčeným orgánem oslovovány k vyjádření.⁹ Domnívám se, že tímto postupem by se nikterak nenarušila ekonomie řízení. A naopak by mnohdy mohly odpadnout ty námitky osob, které se objevují v navazujících řízeních. Co se týče účasti občanských sdružení na procesu vydávání závazných stanovisek, je jejich účast pravděpodobně bezúčelná. V řadě procesů přinášejí občanská sdružení do řízení odbornost. Dotčený orgán by však sám měl být odborníkem v dané oblasti a chránit veřejné zájmy, které mu byly svěřeny.

V období těsně po účinnosti správního řádu docházelo k tomu, že správní orgán, který řízení vedl, zamítl námitku účastníka řízení s tím, že se k této otázce již vyjádřil dotčený orgán ve svém závazném stanovisku. Tento účastník však neměl možnost účastnit se vydávání závazného stanoviska. Osoby, které se domáhaly účasti na procesu vydávání závazného stanoviska, bývaly dotčenými orgány odmítány s tím, že mohou svá práva hájit v navazujícím řízení.¹⁰ Jak už bylo uvedeno výše, správním řádem není proces vydávání závazných stanovisek konkrétněji upraven a praxe ohledně vydávání závazných stanovisek se tak ustálila na tom, že dotčené orgány vydávají závazná stanoviska bez účasti dalších osob na těchto procesech. Na problém ohledně posouzení námitek účastníka řízení však již Nejvyšší správní soud reagoval - např. v rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 68/2008 – 126, kdy konstatoval, že *může dojít k narušení zákonnosti územního rozhodnutí, jestliže stavební úřad rozhodl o námitce účastníka územního řízení týkající se překročení hygienických limitů hluku, aniž si vyžádal odborné vyjádření orgánu ochrany veřejného zdraví ke vznesené námitce, a naopak vycházel výlučně ze souhlasného stanoviska vydaného orgánem ochrany veřejného zdraví k dokumentaci žádosti o územní rozhodnutí, které nikterak na námitky účastníka řízení nereaguje*. Takové stanovisko orgánu ochrany veřejného zdraví nemůže být *dostatečným odborným podkladem pro rozhodnutí o námitkách účastníka*.

V uvedeném rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval také otázkou, zda je odvolací orgán (krajský úřad) povinen přihlédnout *ke sdělení krajské hygienické stanice, kterým požaduje doplnění projektové dokumentace pro územní řízení o aktuální sčítání dopravy, aktuální měření hluku z dopravy a hlukovou studii*. Podle názoru NSS nelze na dotčené orgány vztáhnout pravidla uplatňující se vůči účastníkům řízení, např. zásadu koncentrace. *Vůči adresátovi směřují subsumované akty teprve prostřednictvím finálního aktu (zde územního rozhodnutí) a také až spolu*

⁹ Srovnej k tomu Dohnal, V. Poznámky k příspěvku o prosazování práva na příznivé životní prostředí ve správních řízeních. In: *Přístup k soudům při ochraně životního prostředí (sborník z 1. dne konference Přístup ke spravedlnosti při ochraně lidských práv a veřejných zájmů)*. Praha : ASPI Publishing, s. r. o. 2004, s. 166

¹⁰ Tošner, O. Charakter podkladových stanovisek - meze soudního přezkumu. In: *Ochrana životního prostředí ve správním soudnictví (sborník příspěvků ze semináře)*. Praha : LexisNexis CZ s. r. o. ve spolupráci s Justiční akademií v Kroměříži, 2008, s. 61, 62.

s tímto finálním aktem nabývají vlastností správního aktu¹¹. Těmito subsumovanými akty nedochází k zásahu do právní sféry jednotlivců, tudíž ani jejich změna nemůže žádný zásah vyvolat, nadto nezakládají překážku *rei administratae*. Dotčený orgán státní správy může kdykoliv během územního řízení přehodnotit své již vydané stanovisko, vyžádat si doplnění podkladů a na jejich základě vydat nové stanovisko¹² (proto se vůbec nejedná o rozhodnutí mající způsobilost zásahu do právní sféry fyzické nebo právnické osoby - srov. k tomu usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 8 As 47/2005 - 86 ze dne 21. 10. 2008). Jestliže odvolací orgán zamítne podané odvolání a potvrdí správnost prvostupňového rozhodnutí, ačkoli si krajská hygienická stanice k záměru vyžádala aktualizaci podkladů k vydání nového stanoviska, dopustí se odvolací orgán nezákonnosti, neboť vydá (resp. aprobuje) územní rozhodnutí za situace, kdy zde nebylo kladné stanovisko dotčeného orgánu státní správy na úseku ochrany veřejného zdraví. Uvedený právní názor tedy vychází z toho, že závazná stanoviska nejsou rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. V rozsudku ale zároveň Nejvyšší správní soud vyzývá k porovnání tohoto názoru s usnesením rozšířeného senátu, které se naopak přiklání k tomu, že i závazné stanovisko může zasáhnout do právní sféry osob a může být za splnění konkrétních podmínek samostatně přezkoumatelné. Právě proto je tak důležité sjednocující usnesení, o kterém bylo hovořeno v úvodu. V návaznosti na očekávané rozhodnutí potom výše uvedený názor zůstane v platnosti nebo nikoliv.

Závěr

Jak je z výše uvedeného patrné, neustále v právní praxi, tedy mezi autory odborné literatury i mezi jednotlivými senáty Nejvyššího správního soudu, dochází ke střetávání názorů ohledně otázky, zda jsou závazná stanoviska samostatně přezkoumatelná ve správním soudnictví či nikoliv. Na tuto problematiku existuje řada úhlů pohledu a řada argumentů. Doufejme, že nadcházející rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nám dopomůže k tomu, abychom na otázku ohledně samostatné přezkoumatelnosti závazných stanovisek našli bližší odpověď.

Literature:

- Dohnal, V. Poznámky k příspěvku o prosazování práva na příznivé životní prostředí ve správních řízeních. In: *Přístup k soudům při ochraně životního*

¹¹ Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 6. vyd. Praha : C. H. Beck, 2006, s. 231 - 232.

¹² Vydání nového závazného stanoviska v téže věci je možné jen v případě, že dojde ke změně poměrů.

prostředí (sborník z 1. dne konference Přístup ke spravedlnosti při ochraně lidských práv a veřejných zájmů). Praha : ASPI Publishing, s. r. o. 2004, s. 165 - 166.

- Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 6. Vyd. Praha : C. H. Beck, 2006. s. 822. ISBN 8071794422

- Kolektiv autorů: *Správní procesy v právu životního prostředí*. Brno : Masarykova univerzita, 2010. 412 s. ISBN 978-80-210-5362-5.

- Slováček, D. Závazná stanoviska (nejen) památkářů. In: *Moderní obec*, 2010, č. 2, s. 43.

- Tošner, O. Charakter podkladových stanovisek - meze soudního přezkumu. In: *Ochrana životního prostředí ve správním soudnictví (sborník příspěvků ze semináře)*. Praha : LexisNexis CZ s. r. o. ve spolupráci s Justiční akademií v Kroměříži, 2008, s. 58-66. ISBN 987-80-86920-27-6.

Contact – email

Marie.Polackova@seznam.cz